

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

22.01.2025

Programma Nr. 5-03/2/2025

ietekmes uz vidi novērtējumam “zaļā” ūdeņraža un amonjaka ražotnes izveidei Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā

Derīga līdz 2030. gada 22. janvārim.

Programma izdota SIA “CIS Liepaja”, Reģ. Nr. 40203511732, juridiskā adrese: Jaunā ostmala 1, Liepāja, LV- 3401; e-pasts – info@cis.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma *Par ietekmes uz vidi novērtējumu* (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 *Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību* (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, Ierosinātājas 2024. gada 17. decembra iesniegumu “Par SIA CIS Liepaja sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiālu nosūtīšanu un programmas pieprasījumu”¹, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, un ar minēto iesniegumu iesniegtajiem IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāliem un Sākotnējās apspriešanas rezultātiem. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam, ņemot vērā Ierosinātājas sniegtās informācijas apjomu.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir “zaļā” ūdeņraža un amonjaka ražošana un saistītā infrastruktūra, tajā skaitā ķīmisko vielu vai maisījumu uzglabāšana (turpmāk – Paredzētā darbība), kā tas izriet no Novērtējuma likuma 1. panta 3. punkta².
2. Birojs ar 2024. gada 30. oktobra lēmumu Nr. 5-02-1/55/2024 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” (turpmāk – IVN piemērošanas lēmums) ir piemērojis IVN procedūru Ierosinātājas Paredzētajai darbībai Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, Liepājas ostā. Ierosinātāja vērtējumam pieteikusi trīs

¹ Birojā reģistrēts 17.12.2024. ar reģistrācijas Nr. 5-01/3492/2024.

² Paredzētā darbība – aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības neskartu vai mazpārveidotu teritoriju un ainavu ietekmēšana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Novērtējuma likuma 3. panta 7. punkts noteic, ka “*paredzēto darbību, kurai ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, aizliegts sadalīt vairākās darbībās, jo tādējādi netiek pienācīgi novērtēta paredzētās darbības kopīgā ietekme*”.

alternatīvos novietojuma risinājumus: ražošanas objektu novietojumam uz sauszemes (vietas alternatīva Nr. 1) (zemes vienības kadastra apzīmējums 1700 010 0139), O. Kalpaka ielā 117, Liepāja, LV-3405 un Liepājas ostas zonā (zemes vienības kadastra apzīmējums 1700 010 0144) - risinājumi ražošanas objektu novietojumam ziemeļu daļā (vietas alternatīva Nr. 2) vai rietumu (vietas alternatīva Nr. 3) mola virzienā (turpmāk – Darbības vieta).

3. Saskaņā ar Ierosinātājas pārstāves sniegto informāciju Paredzētās darbības ietvaros Darbības vietā, plānots izbūvēt ražošanas zonu 250 x 500 m (12,5 ha) platībā, kurā izvietojamas ūdens attīrīšanas un elektrolīzes iekārtas, ūdeņraža attīrīšanas un saspiešanas iekārtas, iekārtas slāpekļa iegūšanai no gaisa, amonjaka sintēzes un attīrīšanas iekārtas, izejvielu, starpproduktu un produkcijas uzglabāšanas un/vai pārkraušanas iekārtas. Vietas alternatīvas Nr. 1 realizācijai nepieciešama zemes piebēršana priekšostas teritorijā (249 547 m² platībā) un blakus esošajā zemes vienībā (118 719 m² platībā). Paredzēts vērtēt divas ražošanas alternatīvas – tikai ūdeņraža ražošanu (H₂ alternatīva) un ūdeņraža un amonjaka ražošanu (H₂ & NH₃ alternatīva). Saražotā ūdeņraža daudzums gadā var sasniegt 101100 t, bet amonjaka – 536600 t gadā, ūdens gada patēriņš prognozēts līdz 903400 t, bet (zaļās) elektroenerģijas patēriņš – ~ 5694 GWh. Ūdens atsāļošanas rezultātā radīsies līdz 10900 t koncentrētu sāļūdens (angļu – *brine*) notekūdeņu. Dzesēšanai nepieciešamā ūdens daudzums un izmantošanas un/ vai novadīšanas risinājumi tiks precizēti Ziņojuma sagatavošanas laikā. Tehnoloģisko risinājumu, ūdens ņemšanas un novadīšanas risinājumu, starpproduktu un produkcijas uzglabāšanas apjomu alternatīvas tiks izvērtētas Ziņojumā.
4. Ņemot vērā Ierosinātājas Paredzēto darbību, Ierosinātājas Paredzētā darbība klasificējama kā neorganisko pamatvielu ražošanas un uzglabāšana iekārta, uz kuru attiecināmi nozarei noteiktie labākie pieejamie tehniskie paņēmieni³ (turpmāk – LPTP) attiecībā uz vides aizsardzības līmeņa nodrošināšanu.
5. Atbilstoši spēkā esošajam Liepājas pilsētas teritorijas plānojumam⁴, Darbības vieta (vietas alternatīva Nr. 1) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 1700 010 0139 atbilst funkcionālai zonai *Ostas termināļu un ražošanas teritorija* (OK1), bet (vietas alternatīva Nr. 2 un Nr. 3) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 1700 010 0144 - *Ostas akvatorija* (OU). Birojs konstatē, uz A, DA un D Darbības vietas tiešā tuvumā (šīs teritorijas atdala teritorija ar funkcionālo zonu *Ostas tehniskās apbūves teritorija* (OK2) (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 1700 010 0086) un O. Kalpaka un Brīvostas iela) atrodas teritorijas, kuras atbilst funkcionālai zonai *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija* (DzD), *Jaukta darījumu apbūves teritorija ar dzīvojamo funkciju* (JDz), *Jaukta darījumu un sabiedrisko objektu teritorija* (JD1), *Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorija* (P) un *Apstādījumu (parku un skvēru) teritorija* (DP). Tuvākās dzīvojamās ēkas atrodas ~ 170 m uz DA no Darbības vietas (daudzstāvu dzīvojamā ēkas O. Kalpaka ielā).
6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā *Ozols*⁵ publicēto informāciju⁶ tuvākās sauszemes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, Eiropas nozīmes dabas teritorijas (*Natura 2000*) (turpmāk arī - *Natura 2000* teritorija) ir dabas liegums *Liepājas ezers* (kods: LV0507800), kas atrodas ~ 5 km attālumā uz DA no Darbības vietas, dabas liegums *Tosmāre* (kods: LV0520900), kas atrodas ~ 5,5 km attālumā

³ Eiropas Komisijas 2007. gada augusta references dokuments *Par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) neorganisko vielu — amonjaka, skābju un minerālmēsli ražošanai* (pieejams <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/large-volume-inorganic-chemicals-ammonia-acids-and-fertilisers>),

2006. gada references dokuments *Par emisijām no uzglabāšanas* (pieejams <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/emissions-storage>) un citi.

⁴ https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_153#nozoom (skatīta 28.10.2024.).

⁵ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīta 09.12.2024.).

⁶ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīta 28.10.2024.).

uz ZA no Darbības vietas. Savukārt tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas jūrā, kas ir arī *Natura 2000* teritorijas, ir aizsargājamās jūras teritorijas un *Akmensrags* un *Nida-Pērkone*, kas attiecīgi atrodas ~ 8,5 km uz Z no Darbības vietas alternatīvas Nr. 2 teritorijas un ~13 km uz D no Darbības vietas alternatīvas Nr. 1 teritorijas. Aptuveni 0,6 km uz A no Darbības vietas atrodas dabas piemineklis, dižkoks parastā apse *Populus tremula* (ID 18920. Tuvākais mikroliegums putna aizsardzībai atrodas ~ 8 km attālumā no Darbības vieta. Netālu no Darbības vietas, priekšostas teritorijā, atzīmēts īpaši aizsargājamas sugas - pelēkā roņa *Halichoerus grypus* novērojums. Tāpat Darbības vietā vai tās tuvumā atzīmētas arī tādu aizsargājamas augu sugas kā smiltāja neļķe *Dianthus arenarius* u. c. atradnes, un tādu aizsargājamu putnu sugu kā stepes čipstes *Anthus campestris*, sila cīruļa *Lullula arborea*, upes zīriņa *Sterna hirundo* u.c. novērojumi. Darbības vietā konstatēti arī Eiropas Savienības nozīmes biotopi 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*, 2120 *Priekškāpas* un 2110 *Embrionālās kāpas*.

7. Tuvākais valsts nozīmes kultūras piemineklis – Jūras virsnieku sapulču ēka (objekta aizsardzības Nr. 8544)⁷ atrodas ~ 1,3 km attālumā no Darbības vieta.
8. Paredzētās darbības IVN Sākotnējā apspriešana notika no 2024. gada 15. novembra līdz 2024. gada 8. decembrim. Paziņojums par Paredzēto darbību un Sākotnējo apspriešanu tika publicēts laikraksta “Kurzemes Vārds” 2024. gada 15. novembra izdevumā, Liepājas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē www.liepaja.lv, kā arī Ierosinātājas pārstāves, SIA “Vides un Ģeoloģijas Serviss”, reģistrācijas Nr. 42103062810, (turpmāk – Ierosinātājas pārstāve) tīmekļvietnē vidgeoserviss.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ar informāciju un sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē varēja iepazīties Liepājas valstspilsētas pašvaldības Centrālajā administrācijā (adrese: Rožu iela 6, Liepāja, LV-3401). Sākotnējās apspriešanas materiāli bija pieejami arī tīmekļvietnēs <https://www.liepaja.lv/> un vidgeoserviss.lv. Atbilstoši Birojā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizētas sanāksme hibrīdformā formā. Sanāksmes vidoprezentācija un protokols (arī programmas izdošanas laikā) bija pieejami Ierosinātājas pārstāves tīmekļvietnē <https://vidgeoserviss.lv/pazinojumi/>. Sākotnējās apspriešanas sanāksme norisinājās 2024. gada 28. novembrī no plkst. 17.30 līdz 19.20 - klātienē Liepājas valstspilsētas pašvaldības Administratīvajā ēkā (adrese: Peldu iela 5, Liepāja. LV-3401), bet attālināti tiešsaistes videokonferencē ZOOM platformā. Piekļuves saiti uz videokonferenci varēja saņemt iepriekš rakstot uz Ierosinātājas pārstāves e-pastu info@vidgeoserviss.lv, norādot savu vārdu, uzvārdu un e-pasta adresi, uz kuru nosūtāma piekļuves saite. Sanāksmē klātienē piedalījās 45 dalībnieki (atbilstoši protokola pielikumam), bet 16 dalībnieki bija pieslēgušies attālināti. Sanāksmēs tās dalībnieki tika iepazīstināti ar IVN procedūru, Ierosinātājas prezentāciju par Paredzēto darbību un iespējām uzdot sev interesējošus jautājumus. Sanāksmēs, tās dalībnieki, aktīvi pauda savu attieksmi saistībā ar Paredzētās darbības iespējamu realizāciju. Diskusijas sadaļā sanāksmes dalībnieki uzdeva jautājumus, kas saistīti ar Paredzētās darbības vietas izvēli, darbaspēka pieejamību, zaļās enerģijas pieejamību, ūdens ieguves avotu pieejamību un izmantošanu ilgtermiņā, iespējamiem rūpniecisko avāriju risku novēršanas pasākumiem, kompensācijām apkārtnes iedzīvotājiem, u.c. jautājumi, kas saistīti ar paredzēto darbību.
9. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā tika saņemts fiziskas personas 2024. gada 3. decembra iesniegums⁸ un trīs 2024. gada 7. decembra kolektīvie iedzīvotāju iesniegumi⁹, kurus attiecīgi parakstījušas 126, 200 un 2872 fiziskas personas, ar viedokli

⁷ <https://mantojums.lv/cultural-objects/8544> (skatīta 28.10.2024.).

⁸ Birojā reģistrēts 2024. gada 4. decembrī ar reģ. Nr. 5-01/3336/2024

⁹ Birojā reģistrēts 2024. gada 10. decembrī ar Nr. 5-01/3409/2024, Nr. 5-01/3410/2024 un Nr. 5-01/3411/2024.

pret Paredzēto darbību. Argumentējot savu viedokli pret Paredzēto darbību, iedzīvotāju iesniegumos norādīts uz tādiem aspektiem kā potenciālie avāriju riski, ietekme uz iedzīvotāju drošību un dzīves kvalitāti saistībā ar potenciālo trokšņu, emisiju gaisā un smaku piesārņojumu, ņemot vērā blīvi apdzīvotu teritoriju un sabiedrisko ēku, tostarp skolas tuvumu Paredzētās darbības teritorijai; iespējamā ietekme uz dzeramā ūdens pieejamību, ievērojamos apjomos to patērējot Paredzētās darbības nodrošināšanai; iespējamā ietekme uz jūras organismiem un jūru, kā dzīvotni; citu valstu pieredzi līdzīgus projektus attīstot ārpus blīvi apdzīvotām teritorijām. Tāpat iedzīvotāju viedokļos izteiktas bažas par iespējamu Paredzētās darbības teritorijā plānoto darbību/ projektu sadalīšanu vairākos posmos un nepieciešamību šāda apjoma projektiem veikt Stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu.

10. Birojā saņemtie iesniegumi ņemti vērā formulējot šīs programmas prasības, kā arī nosūtīti Ierosinātājai, kurai tajās ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērtēti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jāsatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai detalizē no ārējiem normatīviem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo informācijas detalizācijas pakāpi:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas (tajā skaitā infrastruktūrai, piemēram, gāzu pārvades cauruļvadiem, nepieciešamo), kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu, jo īpaši ņemot vērā dzīvojamās ēkas un publiskās apbūves teritorijas, ostas, jūras teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā.
 - 3.2. Ja Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zonā atrodas arī citi ražošanas uzņēmumi vai objekti, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju, nosakot izpētes robežas, jāņem vērā Paredzētās darbības savstarpējo un kopējo (kumulatīvo) ietekmi ar citām esošām, plānotām vai akceptētām paredzētajām darbībām, par kurām informācija pieejama Valsts vides dienestā.
 - 3.3. Izpētes teritorija aptver arī Paredzētās darbības rezultātā saražoto produktu, blakusproduktu, siltumenerģijas, kā arī nepieciešamo izejvielu, atkritumu un palīgmateriālu transportēšanas (piegādes) maršrutus, infrastruktūras risinājumus un loģistikas nodrošināšanas iespējas. Paredzētās darbības infrastruktūras objektu izvietojumu vērtē arī kopsakarā ar esošām citām tās ietekmes teritorijā esošām, akceptētām, plānotām un / vai saistītām darbībām, tajā skaitā, īpaši ņemot vērā izejvielu un produkcijas uzglabāšanas risinājumus un apjomus.
 - 3.4. Ziņojumā jāietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski (jāpievieno esošās un plānotās situācijas plāns), kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Kartogrāfiski jāattēlo Darbības vietā esošos objektus (būves, ēkas, infrastruktūru, inženierkomunikācijas, citus objektus, ja tādi ir) un plānotās situācijas plānu ar plānotajiem/rekonstruējamajiem/pārbūvējamiem objektiem (būvēm, ēkām, infrastruktūru, inženierkomunikācijām u.c. objektiem),

transportēšanas maršrutus, plānoto transporta loģistiku uzņēmuma teritorijā, tuvākās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, Paredzētās darbības iespējamā ierobežojumu zona, kas izriet no Aizsargjoslu likuma un Teritorijas plānojuma. Atspoguļo arī ar iespējamo teritorijas uzbēršanu saistīto un citu nozīmīgu informāciju (ja tāda tiek identificēta Ziņojuma sagatavošanas procesā), kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.

- 3.5. Ja tiek konstatēta ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, tad ietekmju novērtējums veicams saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 *Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)* (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.6. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, novērtējumā ietverot arī tiešo, netiešo un sekundāro ietekmi, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilga termiņa un ilglaicīgo ietekmi, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.7. Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība ir klasificējama kā A kategorijas piesārņojošā darbība, Ierosinātajai jāizmanto labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (turpmāk - LPTP) saskaņā ar likuma *Par piesārņojumu* 20. panta pirmo daļu (A kategorijas darbībai) vai tīrāki ražošanas pasākumi (B kategorijas darbībai). Paredzētās darbības un tās risinājumu apraksts nodrošināms un ietekmes uz vidi novērtējums veicams, vadoties no attiecīgiem atsaucēs dokumentiem par LPTP¹⁰, Helsinku 1992. gada Konvencijas par Baltijas jūras vides aizsardzību rekomendāciju un citu piemērojamu starptautisko konvenciju prasībām, attiecīgi pamatojot izvēlēto tehnoloģisko risinājumu piemērotību un atbilstību, ņemot vērā arī aktuālo informāciju par līdzīgiem realizētiem projektiem zaļo tehnoloģiju jomā, ja attiecināms un pieejams, tajā skaitā arī negatīvās ietekmes novēršanas un ietekmes samazināšanas paņēmieni izmantošanu.
- 3.8. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.9. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam *Elektronisko dokumentu likums* un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.10. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem, kā arī jāsniedz informācija par plānotās darbības iespējamajiem

¹⁰ Eiropas Komisijas 2007. gada augusta references dokuments *Par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) neorganisko vielu — amonjaka, skābju un minerālmēsļu ražošanai*, 2006. gada references dokuments *Par emisijām no uzglabāšanas* un citi, kur tas attiecināms.

ierobežojumiem, kas var ietekmēt Paredzēto darbību vai citas darbības, tajā skaitā kontekstā ar jau esošo un plānoto teritoriju izmantošanu.

- 3.11. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties, vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātajai jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Daugavpils Universitātes aģentūru "Latvijas Hidroekoloģijas institūts", Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnisko institūtu "BIOR", Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldi, Satiksmes ministriju, akciju sabiedrību "Augstsprieguma tīkls", valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Jūras administrācija", SIA "Aviasabiedrība "Liepāja"" u.c. institūcijām, ja attiecināms. Ziņojumā jāatspoguļo konsultāciju rezultātus.
2. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienestā, Liepājas valstspilsētas domē, Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un Veselības inspekcijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja tiek konstatēta ietekme uz dabas vērtībām, Ziņojums jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē.

IV. Prasības/detalizācijas pakāpe ietekmju novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza. Argumentējot Paredzētās darbības un darbības vietas izvēles pamatojumu un vērtējot Paredzēto darbību, jāņem vērā tās atbilstība attiecināmo normatīvo aktu un plānošanas dokumentu prasībām, kur attiecināms novērtējot kvantitatīvo rādītāju atbilstību.
- 1.2. Sniegt informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, pievērš uzmanību Liepājas ostas, priekšostas akvatorijas un piegulošās Baltijas jūras teritorijas aprakstam, norāda arī informāciju par teritorijā esošajām būvēm un darbībām (ietverot informāciju arī par pašreizējiem un jau akceptētiem risinājumiem un darbībām), esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, novērtējot attālumus līdz dzīvojamām mājām, sabiedriskām, publiskām teritorijām, citiem rūpnieciskajiem un/vai paaugstinātas bīstamības objektiem, kuri var radīt savstarpējo un kopējo ietekmi, piesārņotām / potenciāli piesārņotām vietām, arī jūras grunts kvalitātei u.c. Vērtējot teritorijas piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, kā arī paredzēto būvju un iekārtu iespējamo izvietošanu un attālumu attiecībā pret dzīvojamām un publiskās apbūves teritorijām, esošiem infrastruktūras un citiem objektiem, ņem vērā esošo gaisa piesārņojuma (tajā skaitā smaku) un trokšņa līmeni, satiksmes (arī jūras transporta) intensitāti, drošību un prognozētās izmaiņas, kā arī nosacījumus iespējamai piesārņojuma samazināšanai objekta ekspluatācijas un būvdarbu laikā. Īpaša uzmanība pievēršama zemes piebēršanas risinājumiem priekšostas teritorijā.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības vietai, veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas Paredzētās darbības tehnoloģiskajiem, uzglabāšanas, realizācijas un monitoringa risinājumiem, ūdens un energoresursu pieejamībai un uzkrāšanas risinājumiem, siltumenerģijas izmantošanas efektivitātei un produkcijas realizācijas iespējām, objektu izvietojumam

vai apjomam Darbības vietā veidā, kas rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi, cilvēka veselību un drošību, ņemot vērā arī iespējamo nelabvēlīgo kumulatīvo ietekmi ar Darbības vietai tuvumā esošajām, akceptētajām darbībām, kā arī blakus esošajiem un plānotajiem paaugstinātas bīstamības objektiem.

- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), Birojs norāda informācijas detalizācijas pakāpi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, raksturojumam jāaptver gan teritorijas sagatavošanu, tajā skaitā zemes piebēršanu priekšostas teritorijā un iespējamā gultnes padziļināšanu, gan papildus nepieciešamo objektu, piestātņu (ja attiecināms), pievedceļu un cauruļvadu būvniecību un esošu būvju nojaukšanu (ja tāda paredzēta). Sniedz esošo piestātņu un hidrotehnisko būvju raksturojumu. Ja attiecināms, sniedz informāciju arī par esošu inženierkomunikāciju, infrastruktūras objektu pārkārtošanu vai pārbūvi un/vai jaunas piestātnes būvniecību u.c.
 - 1.4.2. Ja attiecināms: Paredzētie gultnes padziļināšanas un krasta līnijas izmaiņas darbi; nepieciešamie krastu vai hidrotehnisko būvju pārveides, nostiprināšanas vai izveides pasākumi; izņemamās grunts apjomi un veidi, grunts izņemšanas ilgums, darbu veikšanas secība un iespējamie veidi šo darbu veikšanai. Izņemtās grunts izvietošanas vietas un nosacījumi. Nepieciešamās izmaiņas kuģu satiksmes un tās drošības ostas akvatorijā organizēšanā saistībā ar paredzētajiem uzņēmuma izbūves darbiem un Paredzētās darbības nodrošinājumu.
 - 1.4.3. Risinājumi un nosacījumi ražošanas objektu novietojumam Liepājas ostas zonā, ostas akvatorijā.
 - 1.4.4. Sniedz informāciju saistībā ar pamatiekārtu un palīgiekārtu izvietojumam nepieciešamo platību, ņemot vērā arī nozares LPTP un drošības prasības, kur tas būtiski. Norāda būvniecības darbu secību un laika grafiku.
 - 1.4.5. Raksturojot teritorijas, telpas, rezervuārus un tilpnes, kuras paredzēts izmantot produkcijas, blakusproduktu (piemēram, skābeklis, argons, oglekļa dioksīds u.c.) un izejvielu pārkraušanai, uzglabāšanai un apstrādei (ja attiecināms), jānorāda maksimālie izejvielu un produkcijas uzkrājumi, to uzglabāšanas veids un uzglabāšanas laiks objekta teritorijā (arī atkarībā no sezonas, ja būtiski). Jāraksturo paredzēto risinājumu piemērotība Darbības vietai un drošības risinājumi, tajā skaitā ņemot vērā iespējamās vētras riskus ostas teritorijā un piestātnē.
 - 1.4.6. Novērtē piebraukšanas iespējas Darbības vietai un transportēšanas maršrutus, esošās problēmsituācijas, kā arī papildus veicamos pasākumus šai aspektā, iespējamās un paredzēto loģistikas risinājumus (sauszemes un jūras), tajā skaitā cauruļvadu izbūvi, ja attiecināms.
 - 1.4.7. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un / vai zemes lietojuma veida maiņa (ja tāda paredzēta). Sniedz informāciju par zemes piebēršanas risinājumiem (esošais grunts piesārņojums jūrā/ sauszemē, teritorijas piebēršanai izmantojamie materiāli, grunts novietošana u.tml.) priekšostas teritorijā. Ja attiecināms, sniedz informāciju par plānotās jūras grunts deponēšanas vietu.
- 1.5. Informāciju par Paredzētās darbības galvenajiem raksturlielumiem ekspluatācijas fāzē (ražošanas process, enerģijas un dabas resursu patēriņš, izlietotie materiāli, ķīmisko vielu lietojums, radītais atkritumu apjoms un emisijas u.c.) sagatavo atbilstoši

Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam. Sniedz informāciju par visiem ar Paredzētās darbības realizāciju saistītajiem procesiem, tajā skaitā par ietekmes samazināšanas risinājumiem. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, kur attiecināms, izvērtē plānoto risinājumu atbilstību arī labas jūras vides¹¹ saglabāšanai. Norāda, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli, ķīmiskās vielas/maisījumi, dabas resursi tiks izlietoti un kāds ir šo resursu avots. Kur atbilstīgi, norāda ķīmiskās reakcijas.

1.6. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam īpašu uzmanību jāpievērš šādiem jautājumiem:

1.6.1. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo pamatiekārtu un tehnoloģiskā procesa (arī ūdens un gāzu attīrīšanas) raksturojums, tajā skaitā:

1.6.1.1. Paredzētās darbības (arī alternatīvu) apraksts, jauda, ražošanas apjomi, “zaļās” (vēja un/vai saules enerģija) elektroenerģijas pieejamība, efektivitāte un citi darbības raksturlielumi.

1.6.1.2. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo pamatiekārtu raksturojums. Sniedzot būvju un pamatiekārtu aprakstu / raksturojumu, norāda un pamato tehnoloģisko iekārtu raksturlielumus, tajā skaitā visām attīrīšanas un citām saistītajām iekārtām norāda un pamato attīrīšanas efektivitāti, norādot atbilstošo kvantitatīvos rādītājus pamatojošo dokumentu. Sniedz informāciju par realizējamajiem LPTP (ja attiecināms, arī citu pieejamo labās prakses risinājumu) ietekmes uz cilvēka veselību un vidi samazināšanai un procesa nodrošināšanai. Norāda iekārtas darbības režīmu un nepārtrauktību / cikliskumu. Jāsniedz tehnoloģisko iekārtu ražotāju dati (ja tādi ir pieejami) vai reprezentatīvu informācijas avotu norādes, tajā skaitā par garantētajiem/sasniedzamajiem emisiju (tajā skaitā vides troksnis, zemas frekvences un infraskaņas troksnis, elektromagnētiskais starojums u.c.) līmeņiem.

1.6.1.3. Ražošanas pamatprocesu un tiem sekojošu palīgprocesu tehnoloģisko risinājumu detalizēts apraksts un to parametru detalizēts raksturojums, ietverot ražošanas tehnoloģiskā/o procesa/u shēmu/as, temperatūras režīmus, spiedienu u.c. parametrus, kas nozīmīgi vides aizsardzības aspektā.

1.6.1.4. Ražošanas procesu materiālā un vielu bilance, tajā skaitā arī ņemot vērā iespējamās alternatīvas blakusproduktu (piemēram, skābeklis, oglekļa dioksīds, argons u.tml.) izmantošanai.

1.6.1.5. Darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums, ieguves avoti (alternatīvas), kvalitāte un izmantošana (arī ugunsdzēsībai, ja attiecināms) kopsakarībā ar ūdens resursu ilgtspējīgas, arī atkārtotas, izmantošanas politikas nostādņēm Eiropā¹². Ūdens sagatavošanas risinājumi (tehnoloģija un palīgmateriāli, to patēriņš, uzglabāšana); ūdens dzesēšanas sistēmas (ja attiecināms). Ūdens patēriņa bilance. Ražošanas notekūdeņu veidošanās (procesi, apjomi, īpašības, temperatūra), novadīšana un attīrīšanas procesu apraksts. Vidē novadāmo notekūdeņu un/vai dzesēšanas ūdeņu termiskās un ķīmiskās izplatības (izlīdzināšanās) areāla noteikšana (modelēšana) un iespējamo nevēlamo seku novērtējums. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu kartogrāfisks/shematisks attēlojums.

¹¹ Vērtējumā izmanto, piemēram, 2023. gada 9. augustā Ministru kabinetā pieņemtā plāna “Pasākumu programma laba jūras vides stāvokļa panākšanai 2023.–2027. gadā un Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas (HELCOM) 2021. gadā aktualizētā Baltijas jūras rīcības plāna (skatāms, piemēram, <https://helcom.fi/baltic-sea-action-plan/>) nostādnes.

¹² Piemēram, Direktīva 2000/60/EK *ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā*, u.c.

- 1.6.1.6. Ražošanas procesā radušos notekūdeņu, atkritumu, materiālu un vielu bilance un raksturojums (fizikālās, ķīmiskās īpašības, bīstamība, notekūdeņu temperatūra u.c.), tajā skaitā norādot to rašanās procesus, uzglabāšanas, realizācijas un/vai izmantošanas risinājumus.
- 1.6.1.7. Ražošanas procesa energoefektivitāte, dzesēšanas risinājumi un atbilstība LPTP, saražotās siltumenerģijas izmantošana (realizācija), tajā skaitā, ņemot vērā iespējamo siltumenerģijas izmantošanas sezonālītāti.
- 1.6.1.8. Ražošanas un ar to saistītajos procesos radīto tiešo un netiešo (piemēram, avārijas noplūdes) emisiju gaisā un ūdenī raksturojums (tajā skaitā ķīmiskās un toksikoloģiskās īpašības), attīrīšanas un/vai emisiju novēršanas iekārtu un metožu izvēles pamatojums, izvēlēto iekārtu raksturojums, attīrīšanas iekārtu efektivitāte, kvantitatīvos rādītājus pamatojot ar ražotāja izsniegtiem dokumentiem vai reprezentatīvām atsaucēm.
- 1.6.2. Uzņēmuma darbību nodrošinošo sistēmu, pārkraušanas un uzglabāšanas sistēmu raksturojums, tajā skaitā:
 - 1.6.2.1. Izejvielu, produkcijas, blakusproduktu un palīgmateriālu uzglabāšanas tilpņu, cauruļvadu, sūkņu/sūkņu staciju un teritoriju raksturojums, norādot to raksturlielumus, tipu (pazemes, virszemes u.t.t.), segumus, aizsardzības pret noplūdēm gaisā, ūdenī un gruntī risinājumus, maksimālos uzglabāšanas apjomus un laiku uzņēmuma teritorijā.
 - 1.6.2.2. Risinājumi un pasākumi ķīmisko vielu/maisījumu un citu produktu, tajā skaitā arī palīgmateriālu un atkritumu, emisiju gaisā/smaku un noplūžu vidē novēršanai/ samazināšanai pārkraušanas un uzglabāšanas gaitā, tajā skaitā attiecībā uz uzglabāšanas tvertnēm, cauruļvadiem, sūkņiem, pārkraušanai paredzētajām tehnoloģijām; pasākumi, lai nepieļautu, ka vielas vai atkritumi izraisa ķīmiskas reakcijas vai savstarpējo iedarbību.
- 1.6.3. Plānotie loģistikas risinājumi, ņemot vērā alternatīvos ražošanas objektu novietojuma risinājumus (jūrā, sauszemē un uzņēmuma teritorijā), un to efektīva nodrošināšana, iespējamo problēmsituāciju saistībā ar drošības aspektiem, satiksmes intensitātes pieaugumu:
 - 1.6.3.1. Produkcijas, izejvielu un palīgmateriālu un atkritumu transportēšanai izmantojamais sauszemes (dzelzceļa un autotransporta) un jūras transports (arī vienību skaits) un īpašās prasības, autotransporta stāvlaukumi.
 - 1.6.3.2. Darbības nodrošināšanai (ja attiecināms) nepieciešamo papildus autotransporta un dzelzceļa pievedceļu, kā arī ar kuģu transportu saistītie nepieciešamie risinājumi, un citu infrastruktūras objektu būvniecība, to izveidei nepieciešamā platība, objektu izvietojuma nosacījumi un paredzētie risinājumi.
 - 1.6.3.3. Ja attiecināms kuģu apkalpošanai nepieciešamo piestātņu izveides darbu raksturojums (nepieciešamības gadījumā arī pieejas piestātnēm, apgriešanās baseina izveide).
 - 1.6.3.4. Plānotie transportēšanas maršruti, cauruļvadu infrastruktūras izbūve, iespējamie alternatīvie risinājumi. Prognozētās transporta (jūras transporta, dzelzceļa un autotransporta) plūsmu intensitātes izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā.
 - 1.6.3.5. Produkcijas, izejvielu un palīgmateriālu piegādes, pārkraušanas un uzglabāšanas nosacījumu analīze, norādot maksimālos paredzētos apjomus un iespējamās ierobežojošās nosacījumus un vides drošības pasākumus, tajā skaitā:

- 1.6.3.5.1. Ja attiecināms, prasības transportēšanas kuģu aprīkojumam un šo kuģu raksturojums, kuģu apkalpošanas un pārkraušanas operāciju apraksts, ietverot nosacījumus uzpildes/pārsūkņēšanas darbu veikšanai, specifiski laika apstākļi vai citi nosacījumi, kuros kuģu apkalpošana nevar tikt veikta, nepieciešamie drošības pasākumi šādos gadījumos;
 - 1.6.3.5.2. Nosacījumi transportēšanai ar autotransportu, izkraušanas/pārkraušanas operāciju apraksts;
 - 1.6.3.5.3. Ja attiecināms, nosacījumi transportēšanai pa dzelzceļu un dzelzceļa cisternu noliešanai/uzpildei, nosacījumi ūdeņraža un amonjaka transportēšanai pa dzelzceļu un izkraušanas/pārkraušanas operāciju apraksts, nepieciešamie vides drošības pasākumi.
 - 1.6.3.5.4. Pārkraušanas procesu organizācija un risinājumi iespējamo noplūdes risku novēršanai. Plānotie pasākumi satiksmes drošības uzlabošanai (ja tādi nepieciešami). Iespējamie risinājumi un atbildības sadalījums konkrētā risinājumu īstenošanā (ja tādi nepieciešami).
 - 1.6.3.6. Citu uzņēmumā paredzēto darbību raksturojums un to nodrošināšana.
 - 1.6.3.7. Ja attiecināms izbūvējamo/ izmantojamo kuģu piestātņu un tajās veicamo darbu apraksts; procesu tehnoloģiskās shēmas, izvēles pamatojums.
 - 1.6.4. Risinājumi emisiju (arī netiešo), smaku, notekūdeņu veidošanās novēršanai / samazināšanai izejvielu, produkcijas (arī palīgmateriālu) un atkritumu pārkraušanas un uzglabāšanas gaitā.
 - 1.6.5. Pasākumi, lai novērstu atkritumu un piesārņotu notekūdeņu (arī lietus notekūdeņu) nokļūšanu vidē.
 - 1.6.6. Iespējamie traucējumi un riski sabiedrībai pēc Paredzētās darbības uzsākšanas.
- 1.7. Paredzēto darbības nodrošināšanas pamata un alternatīvo risinājumu iespējamo limitējošo vai ierobežojošo faktoru raksturojums, identificējot iespējamās problēmsituācijas, kurām Paredzētās darbības realizācijas gadījumā (būvniecības un ekspluatācijas fāzēs) rodami risinājumi, tajā skaitā esošie rūpnieciskie un riska objekti, problemātiskās teritorijas un vietas, kur rodami risinājumi inženierkomunikāciju pieejamības un teritorijas sasniedzamības nodrošināšanai vai paredzami īpaši nosacījumi būvdarbu un ekspluatācijas laikā.
- 1.8. Darbības vietas norobežošanas, apsardzes un kontroles nosacījumi.
- 1.9. Paredzētās darbības un tehnoloģisko procesu (arī pārkraušanas un uzglabāšanas) atbilstības novērtējums attiecināmo LPTP, līdzīgu objektu labas prakses un normatīvu noteiktajām prasībām. Ražošanas / apstrādes / attīrīšanas/ uzglabāšanas procesā izmantojamo tehnoloģisko iekārtu ražotāju dati un/vai atsaucis uz reprezentatīviem informācijas avotiem.
- 1.10. Sniedzot informāciju par Paredzētās darbības emisijām atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpaša uzmanība pievēršama emisijām gaisā, trokšņa emisijām, smakai, emisijām ūdenī un gruntī, elektromagnētiskā lauka iedarbībai. Minētā punkta izpildei citu starpā ievēro šādas vispārējās prasības:
 - 1.10.1. Sniedz informāciju, kādos procesos un kādas iekārtas rada attiecīgu troksni (arī zemas frekvences un infraskaņas), emisijas un elektromagnētiskā lauka iedarbību. Ja attiecināms, vērtē trokšņa un elektromagnētiskā lauka u.c. ietekmes zemūdens vidē. Sniedz emisiju avotu fizikālo raksturojumu, tostarp izvietojumu teritorijā un informāciju par emisiju dinamiku (diennakts, gada). Prognozējamo emisiju apjomu

nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu).

- 1.10.2. Sniedz piesārņojošo vielu emisiju avotu gaisā, smaku emisiju avotu, kā arī trokšņa un elektromagnētiskā lauka emisijas avotu raksturojumu. Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi¹³ noteiktos paņēmienus. Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto smaku, ievēro normatīvajos aktos par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm noteikto¹⁴. Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto troksni, ievēro normatīvajos aktos par trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtību noteikto¹⁵. Sniedz informāciju par plānotajiem kontroles un ietekmes samazināšanas pasākumiem.
- 1.10.3. Emisiju avotu un to radītās emisijas gaisā raksturojamas analizējot piesārņojošos vielu fizikālās un ķīmiskās īpašības, emisiju toksikoloģiskās un ekotoksikoloģiskās īpašības, kā arī to veidošanās procesus un avotus. Sniedz informāciju par emisiju daudzumu, tajā skaitā lai pamatotu emisiju izklīdes novērtējumam nebūtisko procesu noteikšanu. Norāda un izvērtē Paredzētās darbības emisiju cilvēku veselībai un/vai dabas vērtībām būtiskās ietekmes zonas areālus. Raksturo emisiju samazināšanas un attīrīšanas aprīkojumu un pasākumus, to efektivitāti un darbības nosacījumus.
- 1.10.4. Sniedz detalizētu informāciju par ražošanai nepieciešamā ūdens kvalitāti, ieguves un sagatavošanas (attīrīšanas) alternatīvajām iespējām
- 1.10.5. Attiecībā uz notekūdeņiem (ražošanas, lietus, sadzīves) norāda to rašanās avotus, veidus un daudzumus, sniedz piesārņojuma raksturojumu katrai no notekūdeņu plūsmām. Raksturo paredzēto notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu, sniedzot informāciju par nepieciešamām iekārtām un risinājumiem, pamatojot to jaudu un apjomu. Raksturo dzesēšanas ūdeņu novadīšanas risinājumus, īpašu uzmanību pievēršot vidē novadāmā ūdens temperatūrai. Sniedz detalizētu aprakstu alternatīvajiem risinājumiem, tajā skaitā, kādi risinājumi paredzēti ražotni izvietojot uz pontoniem. Piesārņoto notekūdeņu attīrīšanas procesu nodrošināšanas apraksts un plānotie kontroles pasākumi. Tehnoloģisko iekārtu, kanalizācijas tīklu un paredzēto veikšanas vietu izvietojums atspoguļojams arī kartogrāfiskajos un/vai shematiskajos materiālos. Novērtējama Paredzētās darbības radīto notekūdeņu atbilstība un novadīšanas iespējas atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumos Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" un citos saistošajos normatīvos noteiktajām prasībām.
- 1.10.6. Attiecībā uz Darbības vietas teritorijas virszemes noteces/ lietus ūdeņiem sniedz informāciju par to savākšanu, nepieciešamo attīrīšanu un novadīšanu, kā arī informāciju par iespējamām avārijas noplūdēm, to lokalizēšanu, savākšanu, uzkrāšanas un attīrīšanas iespējām un pasākumiem iespējamā piesārņojuma novēršanai.
- 1.10.7. Sniedz informāciju, kādos procesos un kādas iekārtas rada atkritumus / atkritumproduktus. Norāda veidojošos atkritumu veidus, to

¹³ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma aprēķināšanai / noteikšanai, ņem vērā Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumos Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) noteiktās prasības.

¹⁴ Prasības smaku novērtējumam šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" (turpmāk – Noteikumi Nr. 724).

¹⁵ Prasības trokšņa novērtējumam šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 16).

daudzumus, klasi, bīstamības raksturojumu, tajā skaitā arī attīrīšanas procesos radušos notekūdeņu, citu atlikumu un nogulšņu sastāva kvalitatīvo un kvantitatīvo raksturojumu. Raksturo atkritumu uzglabāšanas, apstrādes un utilizācijas risinājumus, ja attiecināms, pievieno informāciju par atkritumu statusa izbeigšanas procedūras piemērošanu atkritumproduktiem, kas radīsies/var rasties attīrīšanas vai citos procesos. Plānotā atkritumu apsaimniekošanas loģistika un tās efektīva nodrošināšana.

- 1.11. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Paredzēto darbību tehnoloģisko procesu un iekārtu darbības vadība, uzraudzība un kontrole. Darba drošības pasākumi uzņēmumā, nepieciešamie organizatoriskie un inženiertehniskie pasākumi, tajā skaitā nepieciešamais ugunsdzēsības, sprādzienbīstamības, ķīmisko vielu/maisījumu noplūžu un avārijas seku ierobežošanas / likvidēšanas aprīkojums avārijas situāciju nepieļaušanai, lokalizēšanai un likvidēšanai paredzētie pasākumi un rīcības plāns, kā arī tehnoloģisko procesu drošas apturēšanas sistēmas raksturojums. Uzņēmuma vadībai un apkalpošanai nepieciešamais personāls, tā apmācība, sadarbība ar institūcijām un pārējiem sadarbības partneriem.
- 1.12. Ietekmi uz klimatu veic atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5 un 5.6. punktā noteiktajām prasībām. Vērtē oglekļa dioksīda uztveršanas, uzkrāšanas un izmantošanas risinājumu ietekmi, ja attiecināms.
- 1.13. Sagatavojot šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā iepriekš noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, izejvielu un produktu ieviešanas, pārkraušanas, uzglabāšanas, kā arī apstrādes / pārstrādes radītās ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai apraksts, tai skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes (arī jūras) un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli. Kur attiecināms, raksturojumā ņem vērā LPTP / tīrākas ražošanas pasākumus, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un atbilstību (specifiskās prasības šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides (arī jūras vides, kas aptver Liepājas ostas, priekšostas akvatorijas un piegulošās Baltijas jūras teritorijas) stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Jāņem vērā, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā *ietekme uz vidi* uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību,

bioloģisko daudzveidību, dabas resursiem, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.

2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, īpašu uzmanību pievērš šādiem jautājumiem:

- 2.3.1. Darbības vietas un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto teritoriju (arī sauszemes un jūras ceļu, infrastruktūrai paredzēto teritoriju), kā arī Paredzētās darbības ietekmes zonas (piegulošās teritorijas) vispārējs raksturojums, tostarp teritoriju pašreizējā izmantošana, attālumi līdz tuvākajām dzīvojamām mājām, sabiedriskām ēkām, blīvi apdzīvotām teritorijām, iedzīvotāju skaitu potenciālās ietekmes zonā; informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp tādām, kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām un / vai potenciāli piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējams, – vai un kā ietekmes varētu summēties. Sniedz arī informāciju par esošo būvju, ēku, infrastruktūras, inženierkomunikāciju, iekārtu u.c. objektu (ja attiecināms) aprakstu un to izvietojumu teritorijā, ilustrējot to arī kartogrāfiskajā materiālā / situācijas plānā. Nojaucamās būves un inženierkomunikācijas (ja attiecināms).
- 2.3.2. Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo vai plānoto citu darbību, tajā skaitā citu rūpniecisko objektu, inženierkomunikāciju un infrastruktūras raksturojums. Iespējamo esošo un plānoto rūpniecisko objektu, inženierkomunikāciju, infrastruktūras vai dzīvojamās apbūves izmantošanas ierobežojošie (limitējošie) apstākļi, blakus vai ietekmes zonā esošo darbību ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un maisījumiem iespējamo nevēlamo iedarbību un to izplatības raksturojums rūpnieciskās avārijas un ārējo „domino” efektu gadījumā (ja tādi tiek konstatēti).
- 2.3.3. Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo sauszemes un jūras teritoriju hidroloģisko, hidroģeoloģisko un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums; jūras procesu un hidrodinamikas raksturojums; jūras gultnes nogulumu, to ķīmisko un fizikālo īpašību raksturojums, jūras gultnes biotas un biotopu raksturojums; noteiktais virszemes ūdeņu tips, kvalitātes prasības un kvalitātes nodrošināšanas mērķi, arī iespējamās problēmsituācijas (ja tādas ir konstatētas).
- 2.3.4. Ja attiecināms - gultnes padziļināšanas un krasta līnijas izmaiņas darbi, nepieciešamie krastu vai hidrotehnisko būvju pārveides, nostiprināšanas vai izveides pasākumi; izņemamās grunts apjomi un veidi, grunts izņemšanas ilgums, darbu veikšanas secība un iespējamie veidi šo darbu veikšanai. Izņemtās grunts izvietojuma vietas un nosacījumi.
- 2.3.5. Ja attiecināms - gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, gruntsūdens papildināšanās (barošanas) un noplūdes (atslodzes) zonas; artēziskā ūdens horizontu aizsargātība pret piesārņojumu; tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums, izmantošana, aizsargjoslas u.c. Darbības vietas teritoriju applūšanas iespējamība. Grunts un gruntsūdens kvalitātes/piesārņojuma raksturojums Darbības vietā, ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītajās teritorijās, kā arī Paredzētās darbības ietekmes zonā, nepieciešamības gadījumā sanācības un monitoringa pasākumi un to plānotie risinājumi.
- 2.3.6. Gaisa kvalitātes, smaku un trokšņa līmeņa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē, tostarp saistībā ar citām darbībām Darbības vietas apkārtnē. Tuvāko galveno gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa emisiju avotu un to radītās ietekmes (arī piesārņojošo vielu) raksturojums, ietverot informācijas analīzi par līdz šim identificētajām problēmsituācijām, ja tādas ir bijušas, kur tādas ir nozīmīgas esošo un Paredzētās darbības kontekstā.

2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzama arī šāda informācija:

- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums, pastāvošo apgrūtinājumu, aprobežojumu apraksts. Tuvākās dzīvojamās mājas, sabiedriskās (publiskās) ēkas, blīvi apdzīvotas teritorijas, rūpnieciskās teritorijas, degradētas vai potenciāli piesārņotas teritorijas un attālumi līdz tām.
- 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība pašvaldības un ilgtermiņa stratēģijas dokumentiem, Teritorijas plānojumam, kā arī noteiktajai (atļautajai) teritorijas izmantošanai, teritorijas izmantošanas aprobežojumi. Piegulošo teritoriju noteiktā (atļautā) izmantošana, iespējamie aprobežojumi, izmaiņu nepieciešamība plānošanas dokumentos.
- 2.4.3. Infrastruktūras objektu un inženierkomunikāciju nepieciešamo jaudu pieejamības, tehniskā stāvokļa novērtējums un to iespējamā izmantošana Paredzētās darbības nodrošinājumam, iespējamo problēmu analīze. Paredzētās darbības un ar to saistīto darbību plānoto darbu veidi un apjomi, nepieciešamā platība, objektu izvietojuma nosacījumi un paredzētie risinājumi, tostarp kapacitāte un caurlaidība, atbilstoši šo objektu funkcijai un izmantošanas mērķim. Esošo objektu un komunikāciju pārveides nepieciešamība (ja tādi nepieciešami, piemēram, izmantojot arī ostas ārpakalpojumus) un iespējamie ierobežojošie nosacījumi jaunveidojamo objektu izveidei. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo objektu izbūves darbu apraksts, plānoto objektu skaits un veidi, izvietojuma nosacījumi, secība un plānotie termiņi, kā arī pasākumi, lai mazinātu iespējamo ietekmi uz vidi būvniecības darbu gaitā un pasākumi, kam pievēršama uzmanība būvdarbu un palaišanas / ieregulēšanas darbu laikā.
- 2.4.4. Dzeramā ūdens apgādes avoti (arī dabīgie avoti) un citi piesārņojuma aspektā jutīgi objekti Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā (arī kuru aizsargjoslas var tikt skartas Paredzētās darbības rezultātā).
- 2.4.5. Esošā satiksmes (jūras un sauszemes) intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība, automašīnu stāvvietu izvietojums pret esošo dzīvojamo apbūvi un citiem ražošanas uzņēmumiem.
- 2.4.6. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums, tajā skaitā valdošie vēji (vētru iespējamība), ietverot objekta izbūvei un darbībai nelabvēlīgu apstākļu raksturojumu.
- 2.4.7. Dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums Darbības vietā un tās apkārtnē, tostarp Liepājas ostas, priekšostas un darbības vietai piegulošajā Baltijas jūras teritorijā. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (arī Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām teritorijām (*Natura 2000*) un mikroliegumiem), to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Darbības vietai tuvākās un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas *Natura 2000*), to aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā; īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi. Potenciālās iespējas tos ietekmēt.
- 2.4.8. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, teritorijām, kas tiek izmantotas rekreācijai vai tūrismam.
- 2.4.9. Darbības vietā un tās apkārtnē esošo paaugstinātas bīstamības objektu raksturojums, tiem noteiktās aizsargjoslas un iespējamie ierobežojumi Paredzētās darbības objektu un/vai tehnoloģisko risinājumu izmantošanā. Paredzētās darbības

ietekmes zonā esošo paaugstinātas bīstamības objektu darbību ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un maisījumiem iespējamo nevēlamo iedarbību un to izplatības raksturojums rūpnieciskās avārijas un ārējo „domino” efektu gadījumā (ja tādi tiek konstatēti).

2.4.10. Citu vides problēmu, tajā skaitā infrastruktūras vai citi rūpniecības objekti un to aizsargjoslas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, saimnieciskās darbības objekti un privātīpašumi, ko var negatīvi ietekmēt Paredzētā darbība vai, kas negatīvi var ietekmēt Paredzēto darbību.

2.4.11. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katram no ietekmju veidiem jāapsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus (šādu prasību izvirza Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts). Izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, tai skaitā risinājumu atbilstība LPTP, citiem labas prakses piemēriem, HELCOM un citiem saistošiem nosacījumiem, kur tas būtiski un attiecināms uz Paredzēto darbību.

3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam norāda šādu detalizācijas pakāpi:

3.2.1. Ietekmju novērtējumā uzmanību pievērš iespējamām savstarpējām un summārām ietekmēm ar citām darbībām vai objektiem Paredzētās darbības ietekmes zonā. Summāro ietekmju novērtējumā ņem vērā arī esošo satiksmes (autotransporta, dzelzceļa, jūras transporta) intensitāti un iespējamās tās izmaiņas ar Paredzēto darbību un citu blakusesošu objektu plānoto attīstību. Novērtē, kuros no ietekmju aspektiem ietekme summēsies un kuros nē, to atbilstīgi (pēc iespējas izmantojot kvantitatīvus rādītājus) pamatojot. Īpašu uzmanību velta trokšņa (arī infraskaņas un zemas frekvences, tajā skaitā zemūdens un darba vidē, ja attiecināms), gaisu piesārņojošo vielu un smaku summārajām ietekmēm dzīvojamās apbūves teritorijās, elektromagnētiskā lauka ietekmei, kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju samazināšanai (skat. šīs Programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļas prasības).

3.2.2. Novērtē augsnes, grunts¹⁶, jūras grunts¹⁷, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma¹⁸ iespējamību. Ja attiecināms, vērtē arī jūras ūdeņu intrūzijas ietekmi. Veic piesārņojuma iespējamo seku, tostarp ietekmes uz pieguļošo teritoriju izmantošanu, novērtējumu, ja nepieciešams paredzot pasākumus ietekmes nepieļaušanai un samazināšanai.

3.2.3. Novērtē dzesēšanas ūdeņu, ņemot vērā arī to kvalitāti (ķīmisko sastāvu), temperatūru un daudzumu, novadīšanas jūrā ietekmi uz jūras ekosistēmu, tostarp zivju resursiem. Prognozē sagaidāmo siltuma slodzi un ietekmei pakļauto jūras

¹⁶ Prasības augsnes un grunts kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumi Nr. 804 “Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”.

¹⁷ Prasības jūras grunts kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic arī Ministru kabineta 2006. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 475 “Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”.

¹⁸ Prasības virszemes un pazemes ūdens kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumi Nr. 118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”.

zonu, sagaidāmās pārmaiņas vidē. Novērtējumā ņem vērā arī sezonalitāti (sagaidāmā ietekme dažādos gadalaikos, ietekme uz ledus apstākļiem u.tml.).

- 3.2.4. Prognozē ar Paredzēto darbību saistīto darbību (sevišķi saistībā ar būvniecības fāzi) un nepieciešamo objektu izveides/ izbūves/ pārbūves iespējamo ietekmi (piemēram, peldošu platformu izvietošana, teritorijas uzbēršana un/ vai padziļināšana, piestātņu izbūve u. c) uz esošajām hidrobuvēm/ ostas objektiem un elementiem (piemēram, moli, jūras vārti, kuģu ceļi, piestātnes, krasta nostiprinājumi u.c.), jūras un priekšostas akvatorija hidroloģiskajiem apstākļiem, piekrastes dinamikas un jūras krasta procesiem, kā arī apkārtnes hidroģeoloģiskajiem apstākļiem. Ja attiecināms, nepieciešamie pasākumi ietekmes mazināšanai, nepieciešamības gadījumā, ietverot nosacījumus atsevišķu plānoto darbību veikšanas ierobežošanai vai esošo būvju noturības pastiprināšanai.
- 3.2.5. Novērtē iespējamās hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņas objektam piegulošajās teritorijās, iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens resursiem, tostarp dzeramā ūdens resursiem un kvalitāti, arī individuālo ūdensapgādi, ja tāda tiek prognozēta, sevišķi, ja Paredzētās darbības nodrošināšanā paredzēts izmantots pazemes ūdens/ dzeramā ūdens resursus.
- 3.2.6. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu veic ņemot vērā Noteikumos Nr. 182. noteiktos principus un LPTP prasības. Novērtē visus galvenos emisiju avotus, tajā skaitā emisijas no palīgprocesiem un saistītajām darbībām. Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto emisiju atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem¹⁹, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievēro Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējumu veic ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182), kā arī iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski), ja nepieciešams, būtisko informāciju sagatavojot arī ar standartprogrammām skatāmos formātos. Novērtējums aptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības individuāli radīto ietekmi, kā arī summārās ietekmes. Nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā.
- 3.2.7. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz smaku piesārņojuma novērtējumu veic atbilstoši Noteikumos Nr. 724 noteiktajam, novērtējot smaku izplatību Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā, īpaši dzīvojamajā zonā. Novērtē visus galvenos smaku avotus, tajā skaitā no palīgprocesiem un saistītajām darbībām. Novērtējums aptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības individuāli radīto ietekmi, kā arī summārās ietekmes. Lai novērtētu atbilstību smakas mērķlielumam, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski), ja nepieciešams, būtisko informāciju sagatavojot arī ar standartprogrammām skatāmos formātos. Novērtē smaku iespējamo traucējumu būtiskumu, pasākumus smaku samazināšanai un to efektivitāti (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpildi attiecībā uz vides rūpnieciskā un satiksmes trokšņa novērtējumu veic atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajam. Novērtē visus galvenos trokšņu avotus, tajā skaitā no saistītajām darbībām. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto

¹⁹ Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti".

trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski), kur nepieciešams un būtiski, arī ar standartprogrammatūru skatāmos formātos. Novērtējums aptver gan fona piesārņojumu, gan Paredzētās darbības (bez fona ietekmes), kā arī plānotās un citu darbību summārās ietekmes. Nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā.

- 3.2.9. Novērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, tajā skaitā Darbības vietā un tās apkārtnē esošajos uzņēmumos un sabiedriskajās un dzīvojamās zonās, arī nevēlamu notikumu vai avāriju gadījumā. Kur nepieciešams, ņem vērā Pasaules veselības organizācijas pētījumus un rekomendācijas, Eiropas Ķīmikāliju aģentūras (*ECHA – European Chemicals Agency*) sniegto informāciju par vielu īpašībām, iedarbību, lietošanas veidiem, riska pārvaldības pasākumiem un ķīmiskās drošības novērtējumu un/vai citus reprezentablos informācijas avotus.
- 3.2.10. Ja attiecināms, vērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.
- 3.2.11. Vērtējot elektromagnētiskā lauka ietekmi ņem vērā arī esošo un plānoto infrastruktūras objektu (transformatoru stacijas, kabeļi u.c.) novietojumu un radīto ietekmi, tajā skaitā jūras vidē.
- 3.2.12. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņem vērā arī ar teritorijas (arī jūrā un Karostas kanālā, ja attiecināms) sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp arī ārpus Darbības vietas, ja tāda darbība nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem (nosacījumi ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).
- 3.2.13. Ietekmes uz klimatu novērtējumu (siltumnīcefekta gāzu emisijas veidu, apjomu un piesaistes apjomu novērtējumu, ja attiecināms), no ar Paredzēto darbību saistītajiem procesiem novērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam.
- 3.2.14. Gaisa kvalitātes, trokšņa līmeņa un citu radīto ietekmju izmaiņu būtiskumu, ietekmes uz cilvēka veselību un drošību iespējamības un nozīmīguma novērtējumu Darbības vietā un tai piegulošajās teritorijās veic, ievērojot piegulošo teritoriju izmantošanas dažādību un iedzīvotāju blīvumu tajās.
- 3.2.15. Veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, tostarp putnus un zīdītājus (roņus), to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*), kā arī mikroliegumus. Ietekmi uz putnu un roņu populācijām vērtē, ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamu sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem²⁰. Ietekmes novērtējums šajā aspektā aptver arī jūras teritoriju Liepājas ostas un priekšostas akvatorijā un piegulošās Baltijas jūras teritorijā. Veicot jūras gultnes bioloģiskās daudzveidības novērtējumu, cik iespējams jāapzina informācija par jūras gultnes dzīvotņu un biotopu izplatību, par to veidojošām sugām, kvalitāti (strukturām, funkcijām, apdraudējumiem jeb slodzēm, kas tos ietekmē vai var ietekmēt). Pētījumu un

²⁰ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma *Sugu un biotopu aizsardzības likums* 5. panta 4. punktu; pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F.

ietekmes novērtējums attiecībā uz ietekmi tvēruma un detalizācija precizējama un saskaņojama ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

- 3.2.16. Ja attiecināms, veic ietekmes (uzduļķojums, troksnis, jūras gultnes izmaiņas u.c.) uz zivīm/ zivju resursiem novērtējumu, tostarp tādos aspektos kā nārsta, migrācijas un barošanās procesu nodrošināšanas iespējas. Novērtējuma nepieciešamībai un tās detalizācija jākonsultējas ar Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūtu "BIOR".
- 3.2.17. Veic ar Paredzētās darbības un tās būvniecības fāzi radītā uzduļķojuma un sedimentācijas (ja attiecināms arī Paredzētās darbības gaitā radušos vidē novadāmo notekūdeņu un dzesēšanas ūdeņu) ietekmes novērtējumu uz bentiskajiem organismiem, ūdens kvalitāti un ūdens ekosistēmu kopumā. Novērtējuma nepieciešamība, iespējas un detalizācija precizējama ar Daugavpils Universitātes aģentūru "Latvijas Hidroekoloģijas institūts".
- 3.2.18. Ja attiecināms, Darbības vietai un tās ietekmes zonai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju (jūrā un sauszemē) novērtējums veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, ņemot vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. iespējamās ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan ar Paredzēto darbību saistītā būvniecības fāzē, gan ekspluatācijas fāzē), novērtējot ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, izveidošanas un aizsardzības mērķiem, ņemot vērā likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijās, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi tās ietekmē u.c.
- 3.2.19. Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu veic un atzinumu sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti²¹. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumos Nr. 925 *Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības* noteiktās prasības.
- 3.2.20. Balstoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan ar Paredzēto darbību saistītā būvniecības fāzē, gan ekspluatācijas fāzē.
- 3.3. Gaisa un ūdens kvalitātes, trokšņa līmeņa izmaiņu būtiskumu, ietekmes uz cilvēka veselību iespējamības un nozīmīguma novērtējumu Darbības vietā un tai piegulošajās teritorijās veic, ievērojot pieguļošo teritoriju izmantošanas dažādību, arī nevēlamu notikumu vai avāriju gadījumā. Vērtējot plānoto teritorijas sagatavošanas un būvniecības darbu, kā arī Paredzētās darbības ietekmi uz jūras vidi, izmanto pieeju, kāda noteikta 2010. gada 23. novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 1071 "Prasības jūras vides stāvokļa novērtējumam, laba jūras vides stāvokļa noteikšanai un jūras vides mērķu izstrādei" un/vai citos saistošos normatīvajos aktos un plānošanas dokumentos.
- 3.4. Veic prognozi par iespējamu ietekmi uz apkārtnes ainavu, kultūrvēsturiskiem pieminekļiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Norāda paredzētos pasākumus negatīvo ietekmju novēršanai vai samazināšanai, ja tādi nepieciešami.
- 3.5. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu detalizācijas pakāpi šo punktu izpildei neizvirza.

²¹ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams DAP tīmekļvietnē: <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>.

- 3.6. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamajiem vides riskiem un drošības jautājumiem. Jāveic ar Paredzēto darbību un plānotajiem tās risinājumiem saistīto risku analīze, iekārtu un sistēmu riska novērtējums, kā arī potenciāli iespējamo ārkārtas / avārijas situāciju analīze. Jāvērtē Paredzētās darbības atbilstība Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumos Nr. 131 *“Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”* noteiktajam. Tajā skaitā:
- 3.6.1. Paredzētie drošības pasākumi; potenciāli iespējamo avārijas situāciju (arī biežuma) analīze, to iespējamā gaita un plānotie pretpasākumi, nelabvēlīgo notikumu varbūtības skaitliskie raksturlielumi, apdraudējuma rajons (rādiuss un cilvēku skaits tajā) avārijas gadījumā (tajā skaitā nevēlamās iedarbības 1% letalitātes zona, kur attiecināms). Darba drošības pasākumi objektā. Plānotās ķīmisko vielu/maisījumu noplūdes, ugunsgrēka un sprādzienbīstamības atklāšanas un trauksmes sistēmas. Iespējamais piegulošo teritoriju un objektu apdraudējums. Iedzīvotāju informēšanas nepieciešamība, pasākumi un avārijas situāciju apziņošanas kārtība, sadarbība ar citām institūcijām.
 - 3.6.2. Iespējamo ietekmju prognoze avārijas noplūdes gadījumā (arī uz dzelzceļa un autoceļa) uz apkārtējām teritorijām, kā arī uz Karostas kanāla un Baltijas jūras ekosistēmu un Liepājas valstspilsētas rekreācijas resursiem. Iespējamo avārijas seku raksturojums, ietekmju nozīmīgums, ilgums un atgriezeniskums.
 - 3.6.3. Iespējamo ķīmisko vielu noplūžu pārvietošanās novērtējums kuģa varbūtējās avārijas gadījumā Karostas kanālā un Baltijas jūrā, ņemot vērā dažādus hidrometeoroloģiskos apstākļus, ķīmisko vielu/maisījumu un produktu veidu un noplūdes apjomus.
 - 3.6.4. Iespējamo avāriju seku apraksts, tajā skaitā piesārņojuma bīstamība (arī toksikoloģiskā), nepieciešamie organizatoriskie un inženiertehniskie pasākumi avārijas situāciju nepieļaušanai un novēršanai, tajā skaitā *“domino”* efekta nepieļaušanai. Pasākumi un iespējas varbūtējo avārijas situāciju lokalizēšanai un likvidēšanai. Avārijgatavības nodrošināšana, nepieciešamie resursi un rīcības, tajā skaitā konkrēti pretpasākumi iespējamo nestandarta situāciju. Nepieciešamais ugunsdzēsības un avāriju seku likvidēšanas aprīkojums un drošības sistēmas. Iespējamo avārijas seku raksturojums, ietekmju nozīmīgums, ilgums un atgriezeniskums.
 - 3.6.5. Izvērtējumā iekļauj pasākumus, kas paredzēti, lai nepieļautu vai samazinātu būtisku un negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēka veselību (tostarp pasākumus avāriju novēršanai vai to iespējamības un nevēlamo seku samazināšanai, avārijgatavībai, glābšanai, nevēlamo seku ierobežošanai un likvidēšanai), piemēram, darba drošības, ugunsdzēsības uzraudzības pasākumiem, negadījumu atklāšanas, trauksmes un brīdinājumu sistēmām, pasākumiem piesārņojuma lokalizēšanai un likvidēšanai u.c.
- 3.7. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā ietver arī apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu

salīdzināšanai. Kritērijus izvēlas Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver kvantitatīvs salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.

- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību attiecināmajiem LPTP un normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāiesniedz datorprogrammas / -u aprēķinu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs precizējošus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Paredzētās darbības radītās būtiski nelabvēlīgas ietekmes uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas risinājumi, veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.) raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam. Pasākumu kopumam jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un nepieciešamo objektu būvniecības / pārbūves/ nojaukšanas (ja attiecināms), gan uzņēmuma darbības (ekspluatācijas) fāzē (arī inženiertehniskie un organizatoriskie u.c. pasākumi ārpus uzņēmuma teritorijas, ja attiecināms). Ziņojumā, pēc iespējas izmantojot kvantitatīvos rādītājus, jānovērtē, kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi katram konkrētam ietekmju veidam, kā arī kādas ir paliekošās ietekmes. Novērtē pasākumu efektivitāti un paliekošo ietekmju atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu un LPTP prasībām.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā jāparedz pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai, tajā skaitā ņemot vērā LPTP norādītos paņēmienus/ tīrākas ražošanas pasākumus un risinājumus nozarē, un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Ziņojumā sniedzama pēc iespējas detalizētāka informācija par plānoto darbību monitoringu. Paredzami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām (kur iespējams un atbilstoši, norādot shematiski un/vai kartogrāfiskajā materiālā), parametriem, ilgumam un regularitātei.
- 7.3. Ziņojumā jāraksturo plānotais iekārtu un darbību kontroles mehānisms, tajā skaitā palaišanas - ieregulēšanas darbu laikā, pie nepieciešamības nosakot ierobežojumus konkrētu darbību veikšanai.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē IVN Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem

un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.

2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita. Birojs vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatzdevumiem. Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Liepājas valstspilsētā Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā²².
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju, un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami). Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Vineta Maskava
vineta.maskava@vpvb.gov.lv

Dace Strobe,
dace.strobe@vpvb.gov.lv

Elīza Platpīre
eliza.platpire@vpvb.gov.lv

²² Noteikumu Nr. 18 41. punkts.